(सूचनाको हकसम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०७७ साल श्रावण १ देखि २०७७ साल आश्विन मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु

(स्वत: प्रकाशन)

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौ

फोन: ०१-४२००३०६ इमेल: info@mofaga.gov.np

२०७७ कार्तिक १४

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

२०७७ साल श्रावण १ देखि २०७७ साल आश्विन मसान्त सम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वत: प्रकाशन)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा
सूचना तथा प्रविधि शाखा

फोन नं.: ०१-४२००३०६

वेवसाइट: www.mofaga.gov.np

इमेल: info@mofaga.gov.np

प्रकाशन: २०७७ कार्तिक १४

बिषयसूची

क्र.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण	३
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	२१
५.	मन्त्रालयका महाशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	२१
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	२२
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	२३
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	२३
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	२३
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	३४
११.	मन्त्रालयको आ.व. २०७७।७८ को वजेट तथा कार्यक्रम	३४
१२.	मन्त्रालयको वेभसाईट	३५
१३.	मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	३५
१४.	मन्त्रालयका निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	३५
१५.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरु	३६
१६.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	३६
१७.	मन्त्रालयले बर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	३६

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

<u>१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति</u>

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ । मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ । जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ । यस मन्त्रालय अन्तर्गत स्थानीय पूर्वाधार विभाग, निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती), स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ५ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन् ।
मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरुप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ ।

<u>स्थानीय तहको विवरण</u>

जिसस	७७
गाउंपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दैआएको छ ।

नवगठित स्थानीय तहहरुबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरुपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरु जारी गरिएको छ ।

२. मन्त्रालयको काम कर्तव्य र अधिकार

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- २ को देहाय १८ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र देहाय बमोजिम रहेको छ।

- सङ्घ र स्थानीय तह तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय
- स्थानीय तहको सङ्ख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण
- विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग थारु आयोग र मुस्लिम आयोग,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान,
- पञ्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको अभिलेखिकरण,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजीकरण,
- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन,
- संघीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय,
- संघीय निजामती सेव र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरुको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यस्थापन,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरुको दरवन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति र मापदण्ड,
- वढुवा समितिको सचिवालय,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीहरुको सेवा ,शर्त र सुविधा,

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड
- स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाको तालिम सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास
- सार्वजनिक पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति र मापदण्ड
- प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक
- निजामती अस्पताल, कर्मचारी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान,
- मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थासंग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन, राष्ट्र सेवक कर्मचारी सम्बद्ध संघ संस्था
- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाको संचालन
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ्ग समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संगठन संरचना

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

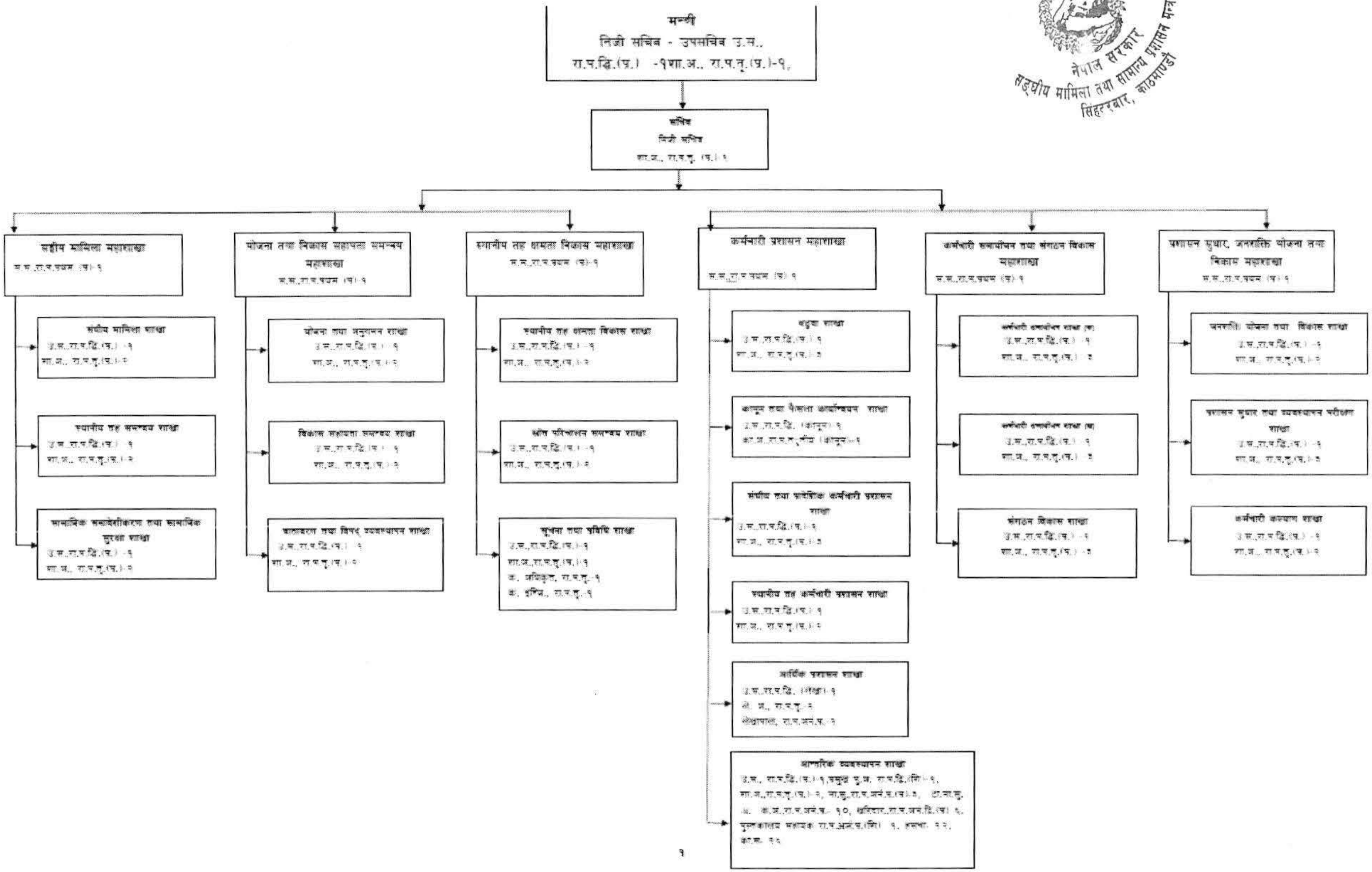

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

(ख) कर्मचारी संख्या

क्र.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		२०
४	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.व्दितीय	न्याय	कानून		१
६	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.व्दितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		४६
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
९	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
१०	कम्प्युटर ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	विविध			१
११	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		३०
१३	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१४	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			१०
१५	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१६	खरिदार	रा.प.अनं.व्दि.	प्रशासन	सा.प्रशासन		६
१७	टाइपिष्ट	वेग अनुसार	प्रशासन	सा.प्रशासन		४
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन				१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन				२६
जम्मा						१७२

(ग) कार्य विवरण

१. सङ्घीय मामिला महाशाखा

१. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
३. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वयसम्बन्धी कार्य,
४. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

५. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

७. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,

८. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,

९. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,

१०. प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

११. प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,

१२. स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख व्यवस्थापन कार्य,

१३. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१४.सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति,कानून,योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,

१६. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC) सम्बन्धी कार्य।

१७.राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्था सँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी विषय,

१८.संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य,

१९. संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-निर्वाचन आयोग
-राष्ट्रिय दलित आयोग,
-राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
-आदिवासी जनजाती आयोग,
-राष्ट्रिय महिला आयोग
-मधेशी आयोग,
-थारु आयोग
-मुस्लिम आयोग
-केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
-समाज कल्याण परिषद्
-आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान

२१. तोकिएबमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

(क) सङ्घीय मामिला शाखा

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको कानुन,नीति र मापदण्डसम्बन्धी कार्य,
२. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वियन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारणमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
५. संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन,अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
७. प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
८. प्रदेश र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. नेपाल सरकारको तर्फबाट सङ्घीय शासन प्रणालीका सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय फोरमहरुमा जनाईने प्रतिवद्धता र समझदारीहरुका सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायहरुको समन्वयमा कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने ।
१०.स्थानीय तह सम्बन्धी अभिलेख (स्थानीय तहका पदामधकारीको विवरण तथा स्थानीय कानून एवं राजपत्र) व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
११.संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचार प्रसार सम्बन्धी कार्य।
१२.संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य।
१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने
निर्वाचनआयोग
राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,

(ख) स्थानीय तह समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहसंगको सम्पर्क र समन्वय,
२. संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने बिषय,
३. स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयबीचको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय (शाखागत रुपमा तोकिएका कार्य बाहेक),
४. स्थानीय तहहरुबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्वन्धी कार्य,
५. जिल्ला समन्वय समितिसँगको सम्पर्क, समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहसँग सम्बन्धित विषयका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
७. अभियान मूलक कार्यक्रमको मापदण्ड, नीति समन्वय र सहजीकरण।
८. निजामती बाहेकका स्थानीय तहमा कार्यरतअन्यस्थायी कर्मचारीहरुको बढुवा, उजुरी, राय प्रतिकृया सम्बन्धी कार्य,
९. संघीय मन्त्रालयबाट स्थानीय तहमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको समन्वय र सहजीकरण।

(ग) सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सूरक्षा शाखा

१. पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति (CPAC)सम्बन्धी कार्य,
६. राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैरसरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. सकारात्मक विभेद सम्बन्धी नीति एवं मापदण्डमा सहजीकरण,
८. लैंगिक समता तथा सामाजिक समावेशीकण सम्बन्धी स्थानीय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रयास र त्यस्ता संघ संस्थाहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय तथा नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय रुपमा गरेका प्रतिवद्धता स्थानीय स्तरमा लागु गराउन प्रोत्साहन,सहयोग र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. विकास कार्यक्रममा लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरणको लेखाजोखा एवम् असल अभ्यासहरुको आदानप्रदान,
१०. बालमैत्री संरक्षण सम्बन्धी कार्य,
११. राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र उपभोक्ता समूहको संस्थागत विकास, व्यवस्थापन एवं परिचालनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य ।
१२. मन्त्रालयको लैंगिक सम्पर्क विन्दु (Gender Focal Point) को रुपमाकार्य गर्ने
१३. देहायका आयोग, समित, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने:
- राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजातिआयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग
- केन्द्रीय पंजीकरण विभाग
- समाज कल्याण परिषद्
- आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय उत्थानप्र तिष्ठान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरु

२. योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

१. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति,कानून,मापदण्ड,प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
२. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति,मापदण्ड,समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. मन्त्रालयसँग सम्वन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
६. संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ,संस्था र सञ्जालसँगको समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनैतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको आवधिक, बार्षिक, रणनैतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
१०. नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय
११.अन्तर सरकारी वित्तिय सम्वन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
१२. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना,परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरणसम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय तहको योजनाप्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क,सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१४. विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१५. स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
१६. विशेष,संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्रर पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१७. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदनसम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वयसम्बन्धी कार्य,
१८. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
१९. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
२०. आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
२१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२२. भूउपयोग र वस्ती विकास योजनाकार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२३. स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
२४. स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२५. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
२६. स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२२.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

-राष्ट्रिय योजना आयोग,

-स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग

-सडक वोर्ड नेपाल

-राष्ट्रिय लगानी वोर्ड
-नगर विकास कोष
२७.तोकिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू ।

क) योजना तथा अनुगमन शाखा

१. मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक योजना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्वन्धी कार्य,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
३. प्रादेशिक तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा बजेट, मध्यकालिन खर्च संरचना तथा रणनीतिक योजना तथा MTEF तर्जुमा सम्बन्धी कार्य,
४. अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजिकरण,
५. स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
६. दिगो विकास लक्ष्य (Sustainable Development Goals) हाँसिल गर्ने सम्बन्धमा स्थानीय तहलाई सहयोग र समन्वय,
७. विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त र पिछडिएको क्षेत्रको विकास सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समिक्षा र प्रतिवेदन अभिलेखीकरण सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय तहमा नेपाल सरकारबाट प्रदान गरिएबाट सञ्चालन हुने आयोजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
१०.अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, सूचक र कार्यक्रम तर्जुमा,एवं कार्यान्वयनमा समन्वय,
११.अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,
१२.वार्षिक एवं चौमासिक प्रगति विवरणहरूको संकलन, विश्लेषण एवम् पृष्ठपोषण सम्वन्धी कार्य,
१३.आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
१४.वार्षिक तथा आवधिक आयोजनाहरूको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने तथा समीक्षा गर्ने र देखिएका बाधा अड्चन फुकाउने सम्वन्धमा आवश्यक कारवाही गर्ने सम्बन्धी कार्य
१५.मन्त्रालयबाट गरिने महत्वपूर्ण नीतिगत निर्णयलाई व्यवस्थित गर्न स्थापित नीति समन्वय समिति (PCC) को सचिवालयको रुपमा गर्ने कार्य |

(ख) विकास सहायता समन्वय शाखा

१. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम, भ्रमणको स्वीकृति सम्बन्धी कार्य,
२. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धिको अभिलेखाङ्कन, प्रतिवेदन, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. अन्तराष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
४. विकास सहायता नीति बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सहायता सम्वन्धी नीतिगत अध्ययन, अनुसन्धान र विश्लेषण गर्ने ।
५. स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सिंहदरबार, काठमाडौं

६. अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गरी स्थानीय विकासको लागि वैदेशिक सहयोग नीति र प्राथमिकता तय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
७. विकास सहायता नीति अनुरुप स्थानीय एवं प्रदेश तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय र सहजीकरण,
८. विकास सहायता अन्तर्गत प्रदेश एवं स्थानीय तहमा सञ्चालित आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा निरिक्षण,
९. नेपाल सरकारसंग सम्झौता भई विभिन्न स्थानीय तह, प्रदेश तथा आयोजनामा कार्यरत विदेशी दक्ष श्रमिक तथा विशेषज्ञहरुको अद्यावधिक विवरण तयार गर्ने र तिनीहरुबाट सम्पादित कार्यको आवधिक मुल्याङ्कन गर्ने,
१०.मन्त्रालयको कामसँग सम्बद्ध विदेशी नागरिक एवं स्वयंसेवकहरुलाई कार्य सहमति तथा भिषाको सिफारिश गर्ने सम्बन्धी कार्य,
११.अन्तराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरूको हस्तान्तरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२.स्थानीय तहले माग गरेको विदेशी स्वयंसेवक तथा प्राविधिकको व्यवस्था र अनुगमन सम्वन्धी कार्य,
१३.मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा अन्तराष्ट्रिय सहायताबाट सञ्चालित विकास परियोजनाहरूको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्ने सम्बन्धी कार्य,
१४.स्थानीय तहहरुको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्वन्ध स्थापना र व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी कार्य ।

(ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

१. स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकाससँग सम्बन्धित नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहमा विपद पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजिकरण, समन्वय र सहकार्यलाई प्रवर्द्धनगर्ने सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहमा वातावरणमैत्री शासन प्रणालीको प्रवर्द्धन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय, प्रादेशिक, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वातावरणीय प्रयासहरु र संस्थाहरुबीचको सम्बन्ध, सहयोग र समन्वय कायम गर्ने सम्बन्धी कार्य,
६. फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय स्तरमा वातावरण प्रदूषण र व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्डहरु निर्धारण तथा सोको कार्यान्वयनमा सहजिकरण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको एकीकृत वस्ती विकास मापदण्ड तथा योजना तयारी समन्वय सम्बन्धी कार्य |
९. वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१०.भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११.गाउँ तथा नगरमा बहुप्रकोप प्रतिरोधी भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य ।
१२.स्थानीय तहमा भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनमा समन्वय,

३. स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा

१. सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
४. विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
६. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
७. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
८. सूचना, अभिलेख तथा विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१०. मन्त्रालय तथा स्थानीय तहमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य,
११. सुशासन प्रवर्द्धन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२. स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
१३. स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
१४. स्थानीय तहका राजश्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
१५. संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
१६.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने:
-संघीय संसद
-अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
-राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,
-राष्ट्रियप्राकृतिक श्रोत तथा वित्तियआयोग,
-राष्ट्रिय सूचना आयोग,
-राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
-स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
-प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
१७. तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

(क) स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा

१. स्थानीय तहका सार्वजनिक पदाधिकारी, जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी (सबै प्रकारका तालिम, गोष्ठी, कार्यशाला, अभिमुखीकरण आदि) नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,

२. स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा सङ्घीय तथा प्रादेशिक विषयगत मन्त्रालय, अन्तर स्थानीय तह, सरकारी (जस्तै स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, Staff College, विभिन्न विश्वविद्यालयहरु, अनुसन्धान केन्द्रहरु आदि) तथा गैरसरकारी संस्था, विकास साझेदारसंग सम्पर्क, सहयोग, सञ्चार तथा समन्वय,
३. मन्त्रालयको कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयमा जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वय, क्षमता विकासका श्रोत सामाग्री विकास सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य ।

ख) स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

१. स्थानीय राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
२. स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत साधनको पहिचान र परिचालनमा सहजिकरण तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय राजस्वको आधार विस्तारमा प्रोत्साहन र प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्य,
४. स्थानीय राजस्व सूचना तथा तथ्यांक आदान प्रदान प्रणाली विकास, अनुसन्धान र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
५. स्थानीय आर्थिक विकास सम्वन्धी कार्यमा सहजिकरण,
६. स्थानीय तहको राजश्व परिचालन क्षमता लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
७. राजश्व परिचालनमा स्थानीय तहमा उत्कृष्ट देखिएका कार्यको अन्य स्थानीय तहसँग अनुभव आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
८. स्थानीय तहको राजश्व परिचालनमा भएका विवाद समाधानका लागि समन्वय सम्बन्धी कार्य,
९. स्थानीय राजस्वको मुल्याङ्कनसम्बन्धी कार्य,
१०. स्थानीय तहको प्राकृतिक श्रोत साधन सम्बन्धी कर तथा राजस्व व्यवस्थापनमा सहयोग र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
११. स्थानीय तहको वार्षिक आयव्ययको अभिलेख र वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
१२.राष्ट्रिय प्राकृतिकश्रोत तथा वित्त आयोगको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

(ग) सूचना तथा प्रविधि शाखा

सूचना तथा सुशासन ईकाइः

१. सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्य,
२. सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य,
३. स्थानीय तहको सफल अभ्यासहरुको प्रचार प्रसार र प्रकाशन गर्ने,
४. सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
५. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रुपमा कार्य गर्ने,
६. संसद रिपोर्टिङ्ग सम्बन्धी कार्य ।

सूचना प्रविधि ईकाईः

१. विद्युत्तीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास र प्रवर्द्धन एवं समन्वय सम्बन्धी कार्य,

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
नेपाल सरकार
सिंहदरबार, काठमाडौं

२. केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य,
३. भौगोलिक सूचना प्रणाली सम्वन्धी कार्य,
४. वेवसाइट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधिसंग सम्बन्धित कार्य

४. कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन,
२. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
३. निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण तयारी तथा अद्यावधिक,
४. संघीय निजामती कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा,
५. संघीयनिजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार र दण्डसम्वन्धी कार्य,
६. कानूनी राय/परामर्श, आदेश तथा फैसला कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,
७. बढुवा समितिको सचिवालय सम्वन्धी कार्य,
८. संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
९. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,
१०.आर्थिक प्रशासन तथा वेरुजु सम्बन्धी कार्य,
११.आन्तरिक तथा जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१२.नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरुको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,
१३.देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः
- प्रशासकीय अदालत
- निजामती किताबखाना

१४.अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य ।

क. संघीय र प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा र नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य सम्पादन गर्ने,
२. बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा, नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,
३. निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,
४. लोक सेवा अयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुको नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी गर्ने,
५. फाजिल तथाअतिरिक्त समूहमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,
६. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको अन्तर मन्त्रालय सरुवा, सरुवा सहमती, काज र नियुक्ति सिफारिश सम्वनधी कार्य,

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

७. निजामती कर्मचारीहरुको विभागीय सजाय तथा दण्ड सम्बन्धी कार्य,

८. निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्वन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

९. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने।

१०. प्रशासकीय अदालतको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने।

ख. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

१. स्थानीय तहमा नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल समूह, जनरल समूह, विविध सेवा तथा यी अन्तरगतका समूह तथा उपसमूहहरुको सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,

२. यस मन्त्रालयले सेवा समूह सञ्चालन गर्ने स्थानीय तहमा खटिएका र खटिने प्राविधिक कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. स्थानीय तहमा बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीका बढुवा नियुक्ति र पदस्थापन सम्वन्धी कार्य गर्ने,

४. स्थानीय तहमा निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धमा अपनाउने नीति निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने,

५. लोक सेवा आयोगवाट सिफारिस भै आएका उम्मेदवारहरुका स्थानीय तहमा नियुक्ति र पदस्थापना सम्वन्धी कार्य गर्ने,

६. स्थानीय तहमा फाजिलमा रहेका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

७. स्थानीय तहमा निजामती सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुको सेवा, समूह, उपसमूह परिवर्तन सम्बन्धी सिफारिश लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

८. स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी पुग नपुगको अवस्था यकिन गरी नपुग कर्मचारी खटाउने,

९. स्थानीय तहहरुबाट कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी राय माय भएमा पेश गरी निर्णयानुसार राय पठाउने,

१०.सबै स्थानीय तहहरुलाई कर्मचारी विवरण अद्यावधिक गर्न लगाई सोको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने,

११.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको कम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धानआदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

ग. बढुवा व्यवस्था शाखा

१. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको बढुवा समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य समपादन गर्ने,

२. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन फारमहरुको संकलन,विशलेषण तथा आवश्यकता अनुसार प्रमाणिकरण गर्न्ने,

३. नि.से.नि. वमोजिम तोकिएको आधारमा बढुवाको लागि कर्मचारीहरुको योग्यताक्रमका लागि आवश्यक मूल्यांकन गरी बढुवाको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गर्ने,

४. बढुवा समितिवाट बढुवाको लागि सिफारिश भएका कर्मचारीहरुको नाम प्रकाशित गर्ने,

५. बढुवा सिफारिश उपर परेका उजुरी सम्वन्धमा लोक सेवा आयोगवाट माग भई आएकोमा प्रतिक्रिया पठाउने,

६. बढुवा सम्वन्धी परेका उजुरी÷मुद्दाका सम्वन्धमा अदालतमा राय,जवाफ,प्रतिक्रिया पठाउने,

७. बढुवा हुने कर्मचारीहरुको नियुक्तिका लायिग पत्राचार गर्ने,

८. बढुवा सम्वन्धी मामलामा राय परामर्श दिने,

९. सम्वद्धता निर्धारण सम्वन्धी कार्य गर्ने

१०.समयमा कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न छुट भएका कर्मचारीको कार्य सम्पादन मूल्याकन भर्न सहमति दिने सम्बन्धी कार्य,

(घ) आर्थिक प्रशासन शाखा

१. विनियोजन,धरौटी राजश्वको लेखा अद्यावधिक गर्ने र सम्बन्धित कागजात सुरक्षित राख्ने,

२. मन्त्रालयको स्वीकृत बजेट निकासा प्राप्त गर्ने,

३. लेखापरीक्षण गराउने,पेश्की र बेरुजुको लगत राख्ने, सम्परीक्षण गराउने एवं फछ्र्यौट गर्ने र अद्यावधिक गराउनेसम्बन्धी कार्य,

४. मातहतका निकायलाई अख्तियारी र निकासा दिने,

५. आवश्यक प्रतिवेदन फाराम तयार गराई सम्बन्धित निकायमा पठाउने,

६. प्रचलित आर्थिक कानूनद्धारा निर्दिष्ट कार्य ।

७. मन्त्रालयको वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी कार्यमा योजना तथा अनुगमन शाखासंग समन्वय र अन्य शाखासंग समन्वय गरी आवश्यक कार्य गर्ने,

८. स्थानीय तहलाई पठाइने अनुदानको अख्तियारी सम्बन्धी कार्य,

९. स्थानीय तहको कानून बमोजिम लेखापरीक्षणमा सहजिकरण गरी बेरुजु उपर मन्त्रालयको निर्देशन पठाउने,

१०.मन्त्रालयको वार्षिक बजेट तर्जुमा (साधारण), निकासा एवं खर्चको प्रवन्ध सम्बन्धी कार्य,

११.शाखाहरूलाई लजिष्टिक सपोर्टको लागि बजेट व्यवस्था सम्बन्धी कार्य,

१२.स्थानीय तहको लेखापरीक्षणको मापदण्ड कार्यान्वयनमा सहयोग ।

(ङ) आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

१. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुका कर्मचारीहरुको कर्मचारी प्रशासन सम्वन्धी कार्य,

२. मन्त्रालयको भवन, मेशिनरी लगायत सबै साधनको मर्मत, संचार, लिलाम, मिनाहा र कार्यालय सरसफाई सम्वन्धी कार्य,

३. मन्त्रालय र अन्तर्गतका सामाग्रीहरूको खरिद, भण्डारण र व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य ।

४. मन्त्रालयको खरिद इकाई सम्बन्धी कार्य ।

५. अन्तरराष्ट्रिय सहायता वा प्राविधिक सहयोगबाट प्राप्त सामानहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

६. कर्मचारी बैठक सम्वन्धी कार्य,

७. मन्त्रालयको आन्तरिक बजेट व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य,

८. मन्त्रालयको मूल दर्ता चलानी, जनसम्पर्क सम्बन्धी कार्य,

९. सवारीसाधनहरुको व्यवस्था सम्वन्धी कार्य,

१०. मन्त्रालयका मन्त्री र सचिवको सचिवालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

११. मन्त्रालय,आयोजनाको जिन्सी निरीक्षण,प्रतिबेदन तयार तथा नियमानुसार कागज धुल्याउने कार्य,

१२. अतिरिक्त समूहमा दरवन्दी रही यस मन्त्रालयमा जिम्मेवारी तोकिएका कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गर्ने,

१३. स्थानीय तहका कर्मचारीका सम्पत्ति विवरण सम्बन्धी कार्य,

१४. स्थानीय तहको चल अचल सम्पत्ति व्यवस्थापनमा सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

१५. मन्त्रालय र अन्तरगत आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गरी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी कार्य,

१६. मन्त्रालय र अन्तरगत कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याकन सम्बन्धी कार्य,

१७. मन्त्रालय वा अन्तरगतका निजामती कर्मचारीहरुको पुरस्कार सम्वन्धी कार्य गर्ने,

१८. मन्त्रालय अन्तर्गत राजपत्र अनङ्कित पदहरु लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

१९. पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

२०. निजामती किताबखानाको सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,

२१. अन्य शाखामा नतोकिएका कार्यहरु।

(च) कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

१. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायहरुका लागि आवश्यक ऐन, नियम तर्जुमा र संशोधन सम्बन्धी कार्य |

२. स्थानीय तहको नमुना कानुन मापदण्ड र ढाँचा सम्बन्धी विषयमा राय सम्बन्धी कार्य |

३. मन्त्रालय र अन्तरगत निकायलाई कानूनी राय र परामर्श उपलब्धग राउने सम्बन्धी कार्य |

४. नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना सम्बन्धी कार्य |

५. मन्त्रालय पक्ष हुने सन्धि, सम्झौता, करार, समझदारीपत्र समेतका विषयमा कानूनी राय उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्य |

६. मन्त्रालयको तर्फबाट फिराद्‌पत्र, प्रतिउत्तरपत्र, रिटनिवेदन, लिखितजवाफ, पुनरावेदनपत्र तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने कार्य |

७. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अदालती फैसलाको अभिलेखतथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य |

५. संगठन विकास शाखा

१. कर्मचारी समायोजनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने,

२. अधिकारसम्पन्न संघीय प्रशासनिक पुनर्संचना समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने

३. नेपाल सरकारको कार्यालयहरुको संगठन तथा कार्यविधिमा प्रभावकारिता ल्याउन आवश्यकता अनुसार अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयारी गरी कार्यान्वयन गर्ने,

४. केन्द्रीय संगठन दिग्दर्शन एवं पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य

५. केन्द्रीय संगठन तालिका अद्यावधिक गरी प्रकाशन सम्बन्धी कार्य

६. नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,

७. संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य,

८. नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहवाट सहमति तथा स्वीकृति दिन कारवाही गर्ने,

९. विभिन्न सरकारी निकायहरुको लागि मौजुदा स्थायी दरवन्दी सम्वन्धी नीति तथा आधार तैयार गर्ने,

१०.निजामती सेवाका पद तथा पदाधिकारीहरुको सेवा÷समुह निर्धारण गर्ने,

११.सेवा,समुह विभाजनको कार्यमा सुधारको लागि आवश्यक अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रतिवेदन पेश गर्ने,

१२.आवश्यकता अनुसार नयाँ सेवा÷समुहहरुको गठन र अनावश्यक सेवा÷समुहहरुको खारेज गर्ने सम्वन्धमा सुझाव दिने,

१३.निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयवाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,

१४.कार्यालयको नाम परिवर्तन सम्वन्धी कार्य,

१५.विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्वन्धमा कारवाही गर्ने,

१६.पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,

१७.विभिन्न सेवा, समुह संचालन गर्ने मन्त्रालय विच समन्वय गर्ने गराउने कार्य,

१८.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान, आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्वोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने ।

१९.नेपाल सरकारवाट संचालित अस्थायी प्रकृतिका आयोजनाहरुमा आवश्यक अस्थायी दरवन्दी सृजना गर्न वैठकमा भाग लिने,

६. प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा

१. राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,

२. संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,

३. सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

४. प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,

५. कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,

६. व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,

७. प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन

८. संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,

९. स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालिम सम्बन्धी कार्य,

१०. नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्कता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,

११. संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,

१२. राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने

१३. देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः

- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
- निजामती अस्पताल
-कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान

क. जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा

१. संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरुमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरुको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,

२. जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन,तालीम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,

३. निजामती सेवाका कर्मचारीहरुलाई तालीमको आवश्यकता सम्वनधी सर्वेक्षण र अध्ययन,

४. नेपाल सरकारका विभिन्न सेवाका कर्मचारीहरुलाई विभिन्न तालीम संस्थाहरु मार्फत सेवा प्रवेश र सेवाकालीन तालीमको प्रवन्ध गर्ने,

५. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुबाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण,

६. कर्मचारीहरुको बृत्ति विकास सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाव सम्वन्धी कार्यहरु,

७. निजामती सेवाका लागि आवधिक रुपमा जनशक्ति योजना तर्जुमा र विकास सम्वनधी कार्यहरु,

८. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको बीच समन्वय र अनुगमन,

९. विभिन्न तालिम संस्थाहरुवाट संचालित तालीम कार्यक्रमहरुको स्तर निर्धारण,

१०.राष्ट्रिय तालिम नीति सम्बन्धी कार्यहरु,

११.सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा अध्ययन/तालिममा जान मनोनयन,पूर्व स्वीकृति र विदा सिफारिश सम्वन्धी कार्य,

१२.कुनै पनि समुह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योगयता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलव्ध गराउने,

१३.कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न -भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धान,आदि) भैसकेपछि सम्वन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने, गराउने,

ख. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

१. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको आकस्मिक तथा नियमित व्यवस्थापन परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गर्ने,
३. निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागीय स्वीकृति दिने,
४. कुनै खास बिषयमा अधिकार प्राप्त अधिकारीले तोकेको काम सम्पन्न (भ्रमण, बैठक, अध्ययन, अनुसन्धन,आदि) भैसकेपछि सम्बन्धित महाशाखा प्रमुखलाई सम्बोधन गरी प्रतिवेदन गर्ने,
५. उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रुपमा काम गर्ने,
६. शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
७. प्रशासन सुधार सम्वन्धी अध्ययन, अनुसन्धानतथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन,शासकीय खबर पत्रिका आदि)
८. निजामती कर्मचारीहरुको आधिकारिक ट्रेड युनियन लगायत संघ संस्थाहरु सम्वन्धी कार्यहरु गर्ने,
९. तलव भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,
१०.निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
११.निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तरराष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
१२.नमुना कार्यालय सम्बन्धी कार्य,
१३.व्यवस्थापन परिक्षणसम्बन्धी कार्य,
१४.एकीकृत घुम्ती सेवा संचालन सम्बन्धी कार्य,

ग. कर्मचारी कल्याण शाखा

१. निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवं कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान
२. निजामती कर्मचारीले पाउने सुविधा र सहुलियत सम्बन्धमा मन्त्रालयको प्रतिनिधित्व तथा राय सम्बन्धी कार्य
३. औषधि उपचारको थप आर्थिक सहायता दिने कारवाही गर्ने,
४. निजामती कर्मचारी सन्तति छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य,
५. निजामती कर्मचारीको स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी कार्य गर्ने,
६. सेवा निवृत कर्मचारीको हक हित सम्बन्धी कार्य गर्ने,
७. निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य,
८. निजामती कर्मचारी अस्पतालको सम्पर्क शाखा
९. निजामती कर्मचारी आवासीय विध्यालय र निजामती कर्मचारी आवास सम्बन्धी कार्य
१०. एकीकृत परिवहन सेवाको समन्वय, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धि कार्य गर्ने।

४. मन्त्रालयवाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । बिभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरुबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो बिरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरुको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण बुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	मन्त्रालय, महाशाखा, शाखा, विभाग एवं कार्यक्रमहरु	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री एक नारायण अर्याल
१	सङ्घीय मामिला महाशाखा	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री प्रह्लाद कुमार कार्की
	▪ स्थानीयतह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री डिलाराम पन्थी
	▪ सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा	उपसचिव	श्री बावुराम भुसाल
२	कर्मचारी प्रशासन महाशाखा	सहसचिव	श्री राजीव पोखरेल
	▪ संघीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री प्रकाश आचार्य
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी बहादुर श्रेष्ठ
	▪ आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी बहादुर श्रेष्ठ
	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री पर्व प्रसाद सापकोटा
	▪ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव(कानून)	श्री पुरुषोत्तम खतिवडा
	▪ आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव(लेखा)	श्री वावुराम ज्ञवाली
३	योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा	सहसचिव	श्री विष्णु दत्त गौतम
	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र प्रसाद सापकोटा

	▪ विकास सहायता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री रेशम कंडेल
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री ऋषिराज आचार्य
४	स्थानीय तह क्षमता विकास महाशाखा	सहसचिव	डा. श्री गोपि कृष्ण खनाल
	▪ स्थानीय तह क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री लेखनाथ न्यौपाने
	▪ सूचना तथा प्रविधि शाखा	उपसचिव	श्री सुशीला अर्याल
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री अच्युतराज रेग्मी
५	संगठन विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री बसन्त अधिकारी
	▪ संगठन विकास शाखा	उपसचिव	श्री रविन्द्रजंग थापा
६	प्रशासन सुधार, जनशक्ति, योजना तथा विकास महाशाखा	सहसचिव	श्री लक्ष्मी प्रसाद निरौला
	▪ जनशक्ति योजना तथा विकास शाखा	उपसचिव	श्री राम प्रसाद बाग्ले
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री कविन्द्र नेपाल
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी प्रसाद दाहाल
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	निर्देशक	श्री चिरञ्जिवी तिम्सिना
८	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	महानिर्देशक	श्री ईश्वर चन्द्र मरहट्ठा
९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री पित् कुमार श्रेष्ठ
१०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री ऋषिराम तिवारी
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री राजन खनाल
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	डा. श्री. दीर्घराज आर.सि.

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य बिशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अवधिभित्र र अन्य विशेष कानूनले अवधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आवश्यक कारबाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

श्रीमान् सचिवज्यू

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१ संगठन विकास शाखा

(क) देहायका निकायहरुको संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकन भई स्वीकृत भएको:

- सर्वोच्च अदालत र मातहतका निकायहरु
- प्रदेश भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा रहने सचिव पदको दरवन्दी संशोधन भएको
- राष्ट्रिय जोखिम तथा विपद् व्यवस्थापन प्राधिकरण
- परराष्ट्र मन्त्रालय अन्तर्गत साउदी अरबको जेद्दामा रहेको सहसचिवस्तर (प्रशासन) को दरवन्दी चीनको छेन्दुमा रहने महावाणिज्य दूतावासमा स्थानान्तरण गरिएको
- राष्ट्रपति कार्यालयको संगठन संरचना र दरवन्दी संशोधन भएको

(ख) देहायका निकायहरुको संगठन संरचना एवं दरवन्दी संशोधन गर्ने प्रस्ताव मन्त्रिपरिषद्मा पेश भएको:

- शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको संगठन संरचना संशोधन गर्ने
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा सहसचिवस्तर (प्रा.) को दरवन्दी संशोधन गर्ने

२ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- स्थानीय तहहरुको राजश्व परिचालन स्थितिपत्र तयार गर्ने कार्यक्रमको लागी सबै स्थानीय तहमा पत्राचार गरी विवरण संकलनको काम भईरहेको ।
- स्थानीय तहको राजश्व सुधार कार्ययोजनामा सम्पत्ति कर संकलन र व्यवस्थापन सम्वन्धी अध्ययन प्रस्ताव तयार गरी तथ्याङ्क संकलनको प्रक्रिया अघि बढाईएको ।
- स्थानीय कर नीति र प्रणाली सम्वन्धी अध्ययन प्रस्ताव तयार गरी प्रक्रिया अघि वढाईएको ।

३ योजना तथा अनुगमन शाखा

- आ.व. २०७६।७७ को बार्षिक प्रगति समिक्षा तथा मन्त्रालय स्तरीय समस्या समाधान समितिको वैठक सम्पन्न गरेको ।
- आ.व. २०७७।७८ को वजेट कार्यान्वयन मार्गदर्शन सवै सरोकारवाला निकायहरुमा प्रेषित गरिएको ।
- आ.व. २०७६।७७ को अर्ध बार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाइएको ।
- संविधानको धारा ५३ बमोजिमको प्रगति तयार गरी सम्वन्धित निकायमा पठाइएको ।
- नीति समन्वय समितिको बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- वित्तीय संघीयता सम्वन्धमा अर्थ मन्त्रालयवाट माग भएको राय पठाइएको ।
- आ.व. २०७७।७८ को नीति तथा कार्यक्रम एवं वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मासिक प्रगति विवरण नियमित रुपमा तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- रुग्ण ठेक्काको अद्यावधिक विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- देशभरका तुइन सम्बन्धी विवरण तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ तयार गरी कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयमा राय मागका लागि पठाइएको ।
- प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ तयार गरी कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयमा राय मागका लागि पठाइएको ।
- स्थानीय सरकारको वार्षिक योजना तथा वजेट तर्जुमा हातेपुस्तिका तयार गरी प्रकाशित गरिएको ।
- स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमको गत आ.व. २०७६।७७ मा कार्यक्रम कार्यान्वयन पश्चात वचत भई स्थानीय तहको कोभिड कोषमा जम्मा गरेको रकम र नेपाल सरकारद्वारा घोषणा गरिएको लकडाउन अवधिमा ठेक्का प्रकृयाबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरी खरिद सम्झौता भएका तर सोही आर्थिक बर्षभित्र सम्पन्न हुन नसकी दायित्व सरेको रकमको विवरण संकलन गरी अर्थ मन्त्रालयमा बजेट माग गरिएको ।

४ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- विभिन्न स्थानीय तहहरुमा लोक सेवा आयोगवाट सिफारीस अप्राविधिक तथा प्राविधिक समूहका अधिकृतस्तर छैठौं तहमा वैकल्पिक उम्मेदवारको रुपमा सिफारिश उम्मेदवारहरुलाई स्थायी नियुक्तिका लागि सम्वन्धित स्थानीय तहहरुमा सिफारीश गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तहमा देहाय वमोजिम कामकाज/पदस्थापन/सरुवा/जिम्मेवारी/थप जिम्मेवारी दिइएको ।
  - ✓ उप सचिव (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत) १५० जना
  - ✓ शाखा अधिकृत (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत) ३५० जना
  - ✓ ना.सु./खरिदार/का.स. ५२ जना
  - ✓ विविध क्रियाकलाप अन्तर्गत अन्य आवश्यक विभिन्न कामहरु सम्पादन गरिएको ।

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

५ वढुवा शाखा

सि. नं.	श्रेणी	माग संख्या	वढुवा समितिको बैठक संख्या	उम्मेदवार संख्या	सिफारिस संख्या	कैफियत
१	रा.प.विशिष्ट	४	८		१०	प्रशासन सेवा (क्लष्टर)-३ परराष्ट्र सेवा - १
२	रा.प.प्रथम	२	४	१३	२	कृषि सेवा
३	रा.प.तृतीय		५			गत आ.व.को विज्ञापन सम्बन्धी निर्णय भएको
	जम्मा	६	१७	१३	१२	

६ कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			
	२०७७ श्रावण	२०७७ भाद्र	२०७७ आश्विन	जम्मा
लिखित जवाफ	१७	२५	१३	५५
राय	१०	५	१६	३१
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	-	-	-	-
आदेश कार्यान्वयन	१२	३	१०	२५
कुल जम्मा				१११

७ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- प्रशासन पत्रिकाको १३३ औ अंक र शासकीय खवर पत्रिका प्रकाशनको क्रममा रहेको ।
- यस मन्त्रालयमा कार्यरत महाशाखा प्रमुख वा सो भन्दा माथिल्ला पदका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन सम्झौता गरिएको ।

- आ.व. २०७७।७८ को लागि अर्थ मन्त्रालय तथा भन्सार विभाग, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय र सडक विभाग तथा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र वन तथा भूसंरक्षण विभागको व्यवस्थापन परीक्षणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको ।
- संघीय निजामती सेवा नियमावली मस्यौदा समिति गठन गरिएको ।
- व्यवस्थापन परीक्षण निर्देशिका, २०६७ तथा सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण निर्देशिका, २०६८ तथा उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको प्रतिवेदन, २०७६ यस मन्त्रालयको वेभसाईटमा राखिएको ।
- उच्चस्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिले कोभिड-१९ पछिको सार्वजनिक प्रशासन, सेवा प्रवाह र सुशासनका क्षेत्रमा अवलम्बन गर्नुपर्ने नीतिगत, कानूनी, संरचनागत तथा व्यवहारगत पक्षहरुमा गर्नुपर्ने सुधार सम्वन्धी अन्तरिम प्रतिवेदन तयार गरी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री, राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष र नेपाल सरकारका मुख्य सचिव समक्ष अन्तरिम प्रतिवेदन, २०७७ पेश गरेको ।

८ सूचना तथा प्रविधि शाखा

(क) सुशासन एवं सूचना तर्फ

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
१	हेलो सरकार, अ.दु.अ.आ., मन्त्रालय र रा.स.के. वाट प्राप्त उजुरीहरुको छानविन तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने	• अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न यस मन्त्रालय संग सम्वन्धित सुझावहरुको कार्यान्वयन प्रगति विवरण तयार गरी प्रको .प.तथा म.म. कार्यालयमा पठाइएको । • अवुँदे सुझाव ६१वाट प्राप्त स्थानीय तहहरुको .आ.अ.दु. कार्यान्वयन सम्वन्धमा स्थानीय तहहरुवाट प्रगति विवरण माग गरि अमा पठाइएको । .आ.अ.दु. • अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको २९ औं वार्षिक प्रतिवेदनमा संलग्न स्थानीय तहसंग सम्वन्धित सुझावहरुको कार्यान्वयन प्रगति विवरण स्थानीय तहसंग माग गरी अ .आ.अ.दु. मा पठाइएको । • कोभिडश् २०७७का कारण १९-रावण, भाद्र र आश्विन महिनामा स्थलगत रुपमा उजुरीहरुको छानविन गर्न नसकिएको ।
२	स्वप्रकाशन प्रतिवेदन तयार गर्ने	२०७६ माघ देखि २०७७ असार मसान्त सम्मको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी मन्त्रालयको वेभसाईटमा २०७७।४।१४ मा प्रकाशित

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
		गरिएको एवं राष्ट्रिय सूचना आयोग र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयमा समेत पठाइएको ।
३	सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्वन्धी कार्य	सूचना मागको विवरण ७ वटा प्राप्त भएकोमा ६ वटा सूचनाको विवरण निवेदकलाई उपलव्ध गराईएको । गत आ.व. को १ वटा सूचना मागको विवरण समेत यस आ.व. मा उपलव्ध गराईएको ।
४	सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य	उजुरी/गुनासो फर्छ्यौटको अवस्था प्र.म.तथा म.प.को कार्यालय — ३/३ अ.दु.अ.आ.. — १७/१७ रा.स.के. — ३/३ अन्य — ६/६ हेलो सरकार — १०/१० अ.दु.अ.आ. वाट प्राप्त मिसिल लगत कट्टा — ५ निलम्वन तथा विभागीय कारवाही सम्वन्धि कार्य समेत निरन्तर भैरहेको
५	अ.दु.अ.आ., राष्ट्रिय सूचना आयोग तथा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको सम्पर्क ईकाईको रुपमा कार्य गर्ने	नियमित रुपमा सम्पर्क भैरहेको ।
६	हेलो सरकार ईकाइ संचालन तथा उजुरीहरुको फरफारकमा सहजीकरण गर्ने ।	सहजीकरणको कार्य निरन्तर भइरहेको एवं २०७७ आश्विन सम्म प्राप्त गुनासो १० को कारवाही गरिएको ।

(ख) सूचना प्रविधि तर्फ

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
१	अफिस अटोमेसन सिस्टम	• प्र.म. तथा म.प. को कार्यालय तथा सूचना प्रविधि विभागसंग आवश्यक समन्वय भइरहेको ।

सि.नं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	उपलब्धि
	व्यवस्थापन गर्ने	• अटोमेशन प्रयोगकर्ताहरुको विवरण अद्यावधिक भइरहेको ।
२	विद्युतितय हाजिरी व्यवस्थापन गर्ने	• विद्युतीय हाजिरीका लागि सबै कर्मचारीहरुको Fingerprint, Face को विवरण मेशिनमा राख्ने काम भइरहेको । • विद्युतीय हाजिरीलाई डाटा अद्यावधिकका लागि केन्द्रिय सर्भरमा जोडिएको ।
३	गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य	हेलो सरकार मार्फत प्राप्त १० वटा उजुरीको आवश्यक कारवाही गरिएको ।
४	विधुतिय शासन सम्बन्धी निती, कानुन, योजना, कार्यक्रम तथा प्रणालीको विकास प्रवर्द्धन एव समन्वय सम्बन्धी कार्य	मोफागा पोर्टल विकासको लागि आवश्यक कार्य भइरहेको ।
५	केन्द्र तथा स्थानीय तहमा सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यको परामर्श तथा समन्वय गर्ने कार्य ।	नियमित रुपमा भइरहेको ।
६	वेवसाईट व्यवस्थापन र सञ्चार प्रविधि सँग सम्बन्धित कार्य	नियमित रुपमा भइरहेको ।
७	हेलो सरकार ईकाइ संचालन तथा उजुरीहरुको फरफारकमा सहजीकरण गर्ने ।	सहजीकरणको कार्य निरन्तर भइरहेको एवं २०७७ आश्विन सम्म प्राप्त गुनासो १० को कारवाही गरिएको ।

९ आर्थिक प्रशासन शाखा

आ .ब. २०७७।७८ को बेरुजु फछ्यौंटको प्रगति २०७७ आश्विन सम्म

कूल बेरुजु	१४,१३,०७,६२,०००।-
हालसम्म फछ्यौंट बेरुजु	१४,६९,५९,०००।-
फछ्यौंट प्रतिशत	१.०३ %

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

१० सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा

क.सं.	सम्पादित कामहरुको विवरण	कार्यान्वयनको स्थिति
१	राष्ट्रिय सामाजिक समावेशीकरण नीति, २०७७ को तर्जुमा	तीन वटै विषयका प्रस्तावहरु तयार गरी स्वीकृतिका लागि नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा पेश भई निर्णय प्रक्रियामा रहेको ।
२	पिछडिएको समुदाय उत्थान विकास समितिको पदाधिकारीहरुको रिक्त स्थानको पदपूर्ति प्रकृया सम्वन्धी	
३	वादी समुदाय उत्थान विकास समितिको पदाधिकारीहरुको रिक्त स्थानको पदपूर्ति प्रकृया सम्वन्धी	

११ संघीय मामिला शाखा

- मा. मन्त्रीस्तरको निर्णयानुसार स्थानीय तहका लागि कानून तर्जुमा तथा परिमार्जन समिति संघीय मामिला महाशाखाको प्रमुखको संयोजकत्वमा गठन भएको ।
- मा. मन्त्रीस्तरको निर्णयानुसार स्थानीय तहका लागि कानून तर्जुमा तथा परिमार्जन समितिलाई सहयोग पुऱ्याउन संघीय मामिला शाखाको प्रमुखको संयोजकत्वमा कार्यदल गठन भएको ।
- कार्यदलले स्थानीय तहहरु तथा विषयगत मन्त्रालय र मन्त्रालयको शाखाहरुवाट यस आ.व. मा वनाउन आवश्यक नमूना कानूनहरु छनौटका लागि करिव ६० वटा नमूना कानूनहरुको संकलन गरी कानून तर्जुमा तथा परिमार्जन समितिमा पेश गरेको ।
- कानून तर्जुमा तथा परिमार्जन समितिले यस आ.व. मा वनाउनु पर्ने र कार्यदलले पेश गरेका नमूना कानूनहरु मध्ये प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमसंग समन्वय गर्ने गरी तपसिल वमोजिमका नमूना कानूनहरु छनौट गरिएको छ ।
    - आधारभूत स्वास्थ्य सरसफाई र पोषण सम्बन्धी कानून/कार्यविधि
    - कृषि उत्पादन तथा पशुपालन प्रबर्द्धन र व्यवस्थापन सम्वन्धी कानून
    - स्थानीय लेखा समितिको गठन तथा सञ्चालन सम्वन्धी नियमावली
    - स्थानीय विधायन समितिको गठन तथा सञ्चालन सम्वन्धी नियमावली
    - आधारभूत तथा अत्यावश्यक सेवा सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि
    - सार्वजनिक उत्तरदायित्व अभिवृद्धि कार्यविधि (परिमार्जन)
    - खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन सम्वन्धी कानून

- सिफारिस तथा प्रमाणित सम्वन्धी कार्यविधि
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सुदृढिकरण सम्वन्धी कानून
- सार्वजनिक निजी साझेदारी नियमावली
- सुशासन ऐन
- शिक्षा ऐन
- स्थानीय तहमा श्रम व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यविधि
- स्थानीय तहमा औषधी पसल संचालन र नियमन सम्वन्धी निर्देशिका
- सामुदायिक/गैर सरकारी संस्था मार्फत क्षमता विकास सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि
- गैर सरकारी संस्था/सामुदायिक संघ संस्थाहरुलाई स्थानीय तहमा कार्यक्रम संचालन गर्न दिइने अनुमती सम्वन्धी कार्यविधि
- स्थानीय स्तरमा युवा परिचालन सम्वन्धी कानून
- स्थानीय तहमा सूचना प्रविधिको विकास तथा उपयोग सम्वन्धी रणनीति
- स्थानीय तहको यातायात संचालन, व्यवस्थापन सम्वन्धी ऐन
- स्थानीय तहमा रहेको वेरुजु फछ्र्यौट कार्ययोजना ढाँचा
- स्थानीय पर्यटन प्रबर्द्धन नियमावली
- स्थानीय आर्थिक विकास रणनीति
- वचत तथा ऋण सम्वन्धी सहकारीको अनुगमन सम्वन्धी निर्देशिका
- घरेलु, उद्योग दर्ता नविकरण तथा नियमन सम्वन्धी कार्यविधि
- स्थानीय तह तथा प्रदेश सरकारको संचार रणनीति
- क्षमता विकास योजना सम्वन्धी कार्यविधि
- साना जलविद्युत आयोजना, बैकल्पिक उर्जा सम्वन्धी कानून
- जलश्रोत व्यवस्थापन सम्वन्धी कानून
- सामाजिक सुरक्षा तथा गरिवी निवारण कार्यक्रम व्यवस्थापन सम्वन्धी कानून
- सार्वजनिक जग्गा तथा अचल सम्पत्ति संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी कानून
- स्थानीय संचित कोष खर्चको आन्तरिक लेखा परिक्षण सम्वन्धी कार्यविधि
- सामाजिक परिचालन कार्यविधि परिमार्जन
- सामाजिक समावेशीकरण तथा लैंगिक उत्तरदायी बजेट तर्जुमा कार्यविधि
- सामुदायिक विद्यालय मर्जर सम्वन्धी कार्यविधि
- प्राकृतिक विपद बाहेकका कार्यमा खर्च गरिने आकस्मिक कोष सञ्चालन सम्वन्धी कार्यविधि

➢ निम्न कार्यक्रमहरुको अवधारणा पत्र तयारी भएको ।

- ७ वटै प्रदेश, स्थानीय सरकार र विज्ञहरुसंग संघीयता कार्यान्वयनमा समस्या र चुनौती सम्वन्धी Virtual कार्यक्रम ।
- संघीयता संवाद रेडियो कार्यक्रम संचालन ।
- सिमा विवाद सम्बन्धी छलफल सरोकारवाला निकाय तथा सिमाविद्संग छलफल तथा वैठक

➢ प्रदेश १ मा महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को विवरण संकलन तथा अन्य समन्वयात्मक कार्य ।

➢ स्थानीय तह र प्रदेश सरकारवाट लेखि आए वमोजिम केन्द्र परिवर्तन र सिमाना विवाद सम्वन्धी समन्वयात्मक कार्य गरेको । सिरानचोक गाउँपालिका, गोरखाको केन्द्र परिवर्तनका लागि नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश भएको ।

➢ स्थानीय सरकार संचालन ऐन संशोधन र नियमावली तर्जुमाका लागि विभिन्न विज्ञहरु, सरोकारवाला निकाय तथा संघ संगठनको राय/प्रतिकृया माग गरी एकिकृत गरी तयारी गरिएको ।

➢ स्थानीय तहहरुवाट भएका असल अभ्यासका कार्यहरुको विवरण संकलन र प्रकाशन तथा सार्वजनिकीकरणको तयारी ।

१२ कर्मचारी कल्याण शाखा

➢ सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटना परी घाईते भएका कर्मचारीहरु तथा सरकारी कामको सिलसिलामा दुर्घटना परी मृत्यू हुने कर्मचारीले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधा सम्बन्धमा प्राप्त २ थान फायलहरुको आवश्यक कारवाही सम्पन्न गरिएको ।

➢ थप आर्थिक सहायता सम्बन्धमा प्राप्त भएका २ थान फाईलहरुको आवश्यक कारवाही सम्पन्न गरिएको ।

➢ भाद्र २२ गते निजामती सेवा दिवस-२०७७ को अवसरमा निजामती कर्मचारी मध्येवाट १० जना उत्कृष्ठ निजामती सेवा पुरस्कार तथा ३० जना निजामती सेवा पुरस्कारको लागि सिफारिस गरिएको ।

➢ निजामती सेवा दिवस-२०७७ को अवसरमा निवन्ध निवन्ध प्रतियोगिता तथा कविता प्रतियोगिता आयोजना गरि उत्कृष्ठ ३ जना छनौट गरिएको ।

१३ विकास सहायता समन्वय शाखा

➢ २०७७।५।२४ को माननीय मन्त्रीस्तरको निर्णयले उत्तरी क्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ स्वीकृत गरिएको ।

➢ मिति २०७७।६।१४ को माननीय मन्त्रीस्तरको निर्णयले भारत सरकारको सहयोगमा सञ्चालन हुने साना विकास परियोजना कार्यक्रम अन्तर्गत पेश गर्न सकिने आयोजनाका क्षेत्रहरु परिमार्जन गरि सवै स्थानीय तहहरुलाई पत्राचार गरिएको ।

➢ नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को मिति २०७७।६।६ को निर्णयले रेसुङ्गा नगरपालिका र वेलायतको हाकिन्ज टाउन काउन्सिल बीच भगिनी सम्वन्ध कायम गर्न स्वीकृति प्रदान गरिएको ।

१४ स्थानीय तह समन्वय शाखा

- ➢ स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (संचालन कार्यविधि) नियमावली, २०७७ को तर्जुमा गरी नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्वाट २०७७।६।२२ मा स्वीकृत भई २०७७।७।३ को नेपाल राजपत्रमा सुचना प्रकाशन भएको ।
- ➢ गाउँपालिका तथा नगरपालिकको अनुगमन ढांचा माननीय मन्त्रीस्तरवाट स्वीकृत भएको ।
- ➢ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम तर्फः
    - ७ जिल्लाका ७५ स्थानीय तहमा पूर्ण प्याकेज र २१ जिल्लाका २०६ स्थानीय तहमा आंशिक प्याकेज कार्यान्वयन गर्ने गरी माननीय मन्त्रीस्तरवाट मिति २०७७।६।१४ मा बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम क्षेत्र विस्तारको निर्णय ।
    - कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि कार्यान्वयन निर्देशिका तयारी ।
    - प्यूठान र सिरहा जिल्लाका स्थानीय तहका लागि पदाधिकारीहरुलाई कार्यक्रम कार्यान्वयन ढाँचा सम्वन्धी एक दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।

१५ संघीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१	सहसचिव (काज/कामकाज)	१०९
२	उपसचिव वा सो सरह (सरुवा/पदस्थापन/काज/कामकाज)	१००
३	शाखा अधिकृत वा सो सरह (सरुवा/बढुवा नियुक्ति/पदस्थापन काज/कामकाज)	५५५
४	नायब सुव्वा वा सो सरह (सरुवा/पदस्थापन/काज/कामकाज)	२९४
५	खरिदार वा सो सरह (सरुवा/पदस्थापन/काज/कामकाज)	१७४
६	कार्याल सहयोगी (सरुवा/पदस्थापन)	१५५
७	मन्त्रिपरिषद्मा प्रस्ताव पेश	३

८	नयाँ नियुक्ति/ सरुवा/पदस्थापन/बढुवा नियुक्ति/काज/कामकाज सम्बन्धी तथ्याङ्क अद्यावधिक	१३९०
९	विभिन्न मन्त्रालयलाई दिइएका पदस्थापन सहमति/सरुवा सहमति/काज सहमति	२५
११	विविध	६

१६ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा

- नदीजन्य प्राकृतिक स्रोत साधनको व्यवस्थापनका लागि ढुङ्गा", गिट्टी, बालुवा उत्खनन्, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७" जारी गरिएको ।
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ तथा वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ अनुरुप वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयारी तथा स्वीकृती सम्बन्धी कार्यको लागि **"संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण कार्यविधि, २०७७"** को नमुना तयार गरी स्थानीय तहहरुलाई उपलब्ध गराईएको ।
- वातवारणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृती सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय तहको क्षमता अभिबृद्धी गर्ने उद्धेश्यले ४६० गाउँपालिकाहरुलाई **भर्चुअल माध्ययमबाट अभिमुखिकरण** कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- विभिन्न योजना/आयोजना को सम्बन्धमा तयार गरिएको **१० वटा प्रारम्भिक वातावरीणय परिक्षण प्रतिवेदन स्वीकृत** गरिएको ।
- समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा सक्रिय विकास साझेदार संस्थाहरुको मञ्च (CBDRM Platform) तथा शिघ्र पूनर्लाभ तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी Early Recovery Cluster को संयोजकको रुपमा आवद्ध संघ, संस्थाहरुसंग निरन्तर समन्वय गर्ने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिएको ।
- कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम तथा न्यूनीकरणको सम्बन्धमा बिषयगत मन्त्रालय तथा केन्द्रीय निकायबाट भए गरेका विषयहरुमा स्थानीय तहलाई निरन्तर सहजीकरण गर्ने गरिएको तथा स्थानीय तहले गरेका क्रियाकलापहरुको संघीय ईकाइहरुवीच प्रतिवेदन गर्ने प्रणालीमा सहजता ल्याउन **CMIS (Crisis Management Information System)** प्रणाली मार्फत केन्द्रिय निकायहरुमा प्रतिवेदनमा सहजिकरण गर्ने गरिएको ।

१७ तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम

सि.नं.	लक्ष्य	प्रगति
१	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को लागि स्वीकृत आयोजना/कार्यक्रमहरुको प्रगति प्रतिवेदन	तराई-मधेशका २२ जिल्लाका २१३ स्थानीय तहहरुमा कार्यान्वयन भएका ४३२ वटा आयोजनाहरुको अन्तिम प्रगति

नेपाल सरकार
संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाण्डौं

	तयार गर्ने ।	विवरण तयार गरिएको ।

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नामर पद

प्रमुख	सचिव श्री सूर्यप्रसाद गौतम २०७७।७।३ सम्म
	सचिव श्री एक नारायण अर्याल २०७७।७।३ देखि
प्रबक्ता	सहसचिव श्री बसन्त अधिकारी
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री अनुनय बाँस्तोला २०७७।५।२३ सम्म
	उपसचिव श्री सुशीला अर्याल २०७७।५।२३ देखि

११.मन्त्रालयको आ.व. २०७७।७८ को वजेट तथा कार्यक्रम (रु. लाखमा)

सि.नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट		
		चालु	पुजीगत	जम्मा
१	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	३०४६	९८	३१४४
२	अतिरिक्त समूह	१८७७		१८७७
३	संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	६४		६४
४	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	६६०००		६६०००
५	जिल्ला समन्य समितिको कार्यालयहरु	१०४००		१०४००
६	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	१३७००		१३७००
७	तराई मधेश समृद्धि कार्यक्रम	१५१४३	३	१४१४६
८	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	३०७४४	१२८६	३२०६०
९	उत्तरी क्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम	२००००		२००००
१०	साना विकास कार्यक्रम	४८००		४८००
११	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	१७८६	५९	१८४५
१२	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२४५५		२४५५
१३	अदिवादि जनजाती उथान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	५२५	६३	
१४	निजामति कर्मचारी अस्पलात विकास समिति	४९६०		४९६०
१५	निजामति कितावखाना	४८२	१०२	५८४
१६	स्थानीय पूर्वाधार विभाग	२५६	१८०२	२०५८
१७	ग्रामीण जलस्रोत व्यवस्थापन परियोजना	१२७६९	१	१२७७०
१८	ग्रामीण सडक संन्जाल सुधार आयोजना	१०४१	५६०९२	५७१३३
१९	झोलुंगे पुल क्षेत्रगत कार्यक्रम	२१०२०	२९२४३	५०२६३

नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

सि.नं.	आयोजना/कार्यक्रमको नाम	बजेट		
		चालु	पुजीगत	जम्मा
२०	ग्रामीण पहुंच कार्यक्रम	७०८०	११०	७१९०
२१	स्थानीय स्तरका सडकपुल तथा सामुदायिक पहुंच सुधार परियोजना	१५६१२	६८८२	२२४९४
२२	पूर्वी चितवन नदि व्यवस्थापन तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम	४२५		४२५
२३	साना सिंचाई कार्यक्रम	२४	१४७३	१४९७
२४	स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	४१	७९५९	८०००
२५	प्रादेशिक तथा स्थानीय सडक सुधार कार्यक्रम	५००	४९५००	५००००
जम्मा		२३४४५०	१५४६७३	३८९१२३

कुल बजेट- ३८ अर्ब ९१ करोड २३ लाख
चालु: २३ अर्ब ४४ करोड ५० लाख
पूँजिगत: १५ अर्ब ४६ करोड ७३ लाख

१२. मन्त्रालयको वेभसाईट

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेवसाइटः www.mofaga.gov.np

१३. मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरु मन्त्रालयको वेवसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, प्रत्येक स्थानीय तहको छुट्टाछुट्टै पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको साथै विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरुका सूचनाहरु तत् तत् निकायहरुमा प्रकाशित हुने गरेको छ।

१४. मन्त्रालय/नियकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.ब. २०७७/७८ को २०७७ आश्विन सम्ममा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धि निवेदन ७ वटा मध्ये ६ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको र १ वटा प्रक्रियामा रहेको ।साथै गत आ.व. को अन्त्यमा माग भएको सूचनाको विवरण चालु आ.व. मा उपलब्ध गराइएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्वन्धि थप कामहरु

स्थानीय तहको पोर्टल विस्तार तथा सूचना संप्रेषण सम्वन्धमा देहायका कार्यहरु भएको:

- ७५३ स्थानीय तहहरुलाई आन्तरिक संचारको लागि Mofaga पोर्टल विकास गरि वेवसाईट संग आवद्ध गरिएको ।
- आन्तरिक संचारको लागि बल्क ईमेल तथा वेव एसएमएस सिस्टम विकास गरि वेवसाईटसंग आबद्ध गरिएको ।
- ७५३ वटै स्थानीय तहहरुलाई Zoom Meeting सफ्टवेयरको License उपलव्ध गराईएको (UNDP को सहयोगमा प्राप्त)
- पोर्टल संचालनका लागि ७५३ स्थानीय तहका सूचना प्रविधि अधिकृतलाई Zoom मार्फत तालिम प्रदान गरिएको ।
- पोर्टल संचालनको लागि ७५३ स्थानीय तहहरुलाई User Name र पासवर्ड उपलव्ध गराई सम्वन्धित स्थानीय तहको वजेट विवरण, पालिकाको सम्पर्क विवरण, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको विवरण अद्यावधिक गराउने कार्य शुरुवात गरिएको ।
- स्थानीय तहहरुमा पठाउने सूचना/परिपत्र/जानकारी/विवरण माग तथा अन्य पत्रहरु मोफागा पोर्टल मार्फत पठाउने कार्यको शुरुवात गरिएको ।
- Zoom मार्फत विभिन्न स्थानीय तहहरुसंग Online Meeting तथा अन्तर्क्रिया गरिएको ।
- सूचना आदान प्रदानको लागि स्थानीय तह र मन्त्रालय विच दोहोरो सम्पर्कको माध्यम बनाउन आबश्यक कार्य भईरहेको ।

१६. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१७. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

वर्गीकरण नभएको ।

नोटः प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेवसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।